

[Carl P. Jensen.]

hvad der ligger af afgørelser på dette område.

Den første kendelse vedrører en kvindelig læge, der praktiserer som sygekasselæge i Hjørring. Denne sygekasse er omfattet af normaloverenskomsten for sygekasser, og da lægeforeningen oprettede obligatorisk pensionskasse, meldte den kvindelige læge sig ud af foreningen, fordi hun var utilfreds med ordningen. Som følge af overenskomsten mistede hun adgangen til sygekassepraksis. Derefter klagede hun til socialministeriet, direktoratet for sygekassevæsenet, sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet, men uden resultat. En sag ved Vestre Landsret gav hende ikke medhold, og ved Højesteret blev landsretsafgørelsen stadfæstet den 20. november 1951. Denne sag er omtalt i „Ugeskrift for Retsvæsen“ 1952, side 47.

Der er en tilsvarende sag fra Ringkøbing amt, hvor en læge ikke ønskede at være medlem af lægeforeningen, fordi han anså den for at være politisk. Sygekasserne måtte meddele ham, at han som følge af sin udmeldelse ikke kunne fortsætte med at praktisere som sygekasselæge. Også denne sag blev afgjort ved Vestre Landsret og appelleret til Højesteret, der stadfæstede landsrettens kendelse den 16. oktober 1953; i dommen, der er omtalt i „Ugeskrift for Retsvæsen“ 1953, side 1055, henvises bl. a. til, sådan som det også er gjort i dette tilfælde, at medlemsskabet stod åbent for denne læge.

Jeg kunne også henvise til Færøernes Lægeforenings overenskomst, der er omfattet af Den almindelige danske Lægeforening, men det ville måske være upassende på baggrund af den seneste tids begivenheder, hvor man på håndfast måde fra statens side kræver respekt for en overenskomst med eksklusivbestemmelser. Men måske kan ordføreren for forespørgerne forklare mig forskellen, hvis der findes andre forskelle end den, at det i det ene tilfælde er læger, det drejer sig om, i det andet tilfælde ganske almindelige lønarbejdere.

I overenskomsten mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening vedrørende civilingeniørers ansættelse i statens tjeneste findes en bestemmelse, hvori det hedder —

jeg beder om formandens tilladelse til et citat —:

„Staten forpligter sig til fortrinsvis at beskæftige civilingeniører, der er forsikret mod arbejdsløshed i Dansk Ingeniørforenings arbejdsforsikring“.

Tilblivelsen af denne overenskomst kunne det ærede medlem passende drøfte med den tidligere finansminister.

Må jeg her spørge de ærede medlemmer, den senere tager ordet: Hvori består den principielle forskel mellem denne bestemmelse og så den, der findes i H. og K.-overenskomsten?

Derudover kunne jeg nævne en række erhvervsorganisationer, der direkte eller indirekte tvinger de erhvervsdrivende ind i en interesseorganisation. Lad mig her pege på den kendsgerning, at enhver handlende i København, der har ladet sit næringsbrev påtegne, at han væsentlig sælger varer til andre næringsdrivende til videre salg eller forarbejdning, er tvungent medlem af Grosserer-Societetet. Måske kan man vente, at det ærede medlem hr. Anker Lau, som er med blandt forespørgerne, agter at tage dette særlige forhold op.

Måske skulle jeg så, ligesom for at runde billedet af, stille endnu et spørgsmål. Det skulle egentlig have været rettet til højesteretssagfører Hjerminde, der har været en af de førende i angrebet mod H. og K., men jeg tror, det kan besvares af det ærede medlem hr. Henry Christensen og af det ærede medlem hr. Thisted Knudsen og måske af det ærede medlem hr. Ninn-Hansen og endnu flere. Mit spørgsmål er, om de har nogen som helst mulighed for at udføre deres gerning som sagførere i dette land, uden at de er medlemmer af sagfører-samfundet. Navnlig vil jeg gerne vide, om de ærede medlemmer betragter dette medlemsskab som noget helt frivilligt, og om de, hvis de har lyst dertil, kunne udmelde sig og alligevel drive sagførervirksomhed. For en ordens skyld vil jeg gerne bemærke, at jeg er tilfreds, hvis jeg får svar bare fra et af de ærede medlemmer, men jeg beder om, at man ikke glemmer at svare.

Mere skal jeg ikke sige om begrebet organisationstvang, der altså efter de fremførte påstande skulle være ulovlig, idet man understreger denne påstand med henvisning